

Els exilis de Guerrero Medina

El pintor exposa a l'Abadia de Sant Joan

St. Joan de les Abadesses

J.V.

Una extensió immensa, una platja amb centenars de persones que tapen la visió del mar, a l'horitzó. Així va representar el pintor José María Guerrero Medina la seva visió del camp de presoners d'Argelers, a la Catalunya Nord, on s'amuntegaven els republicans exiliats en un hivern fred de 1939. El gegantí quadre, una peça de quatre metres d'amplada i dos i mig d'alçada dividida en dos plafons, rep el visitant de l'exposició "La retirada-Exilis", al Palau de l'Abadia de Sant Joan, on Guerrero Medina exposa des del passat dissabte i fins al dia 10 d'abril.

Guerrero Medina, establert a Torroella de Fluvià (Alt Empordà), va rebre l'any 2001 la invitació per participar en una exposició que commemorava el 70è aniversari de la Segona República. Aquí va entrar en contacte amb la història de l'exili. "I m'hi vaig quedar atrapat, durant força temps", explicava dissabte a Sant Joan. Va examinar tota la fotografia de l'època (Robert Capa, Agustí Centelles...) buscant referents, imatges de la desolació i la desfeta, columnes de gent fugint. Amb la guerra dels Balcans encara recent, va intuir la profunda connexió entre aquell exili i tots els exilis. I va arribar al convenciment que cal "una revi-

sió de l'actitud que prenem nosaltres davant d'aquests fets, perquè cal que fem resistència". Es va abocar a la pintura i al dibuix, amb l'obsessió de "ser capaç de sentir el dolor que sentien aquestes persones i transmetre'l". I d'aquí va néixer una de les obres culminants en la llarga trajectòria d'aquest artista, fill del postavantguardisme: una col·lecció de 85 peces de les quals n'exposa una mostra a Sant Joan. "Es va convertir en un element vital, el meu testimoni sobre els testimonis".

La multitud de rostres anònims del quadre del camp d'Argelers es detalla en altres peces, en un mosaic de rostres o en dibuixos en què s'individualitzen. Cada persona és un nom, una història, una vida perduda. Les fotografies que l'inspiren són darrere d'aquestes obres, però també hi ha moments en què els dibuixos de tinta xina sobre paper recorden *Los desastres de la guerra de Goya* o *El crit* de Munch. L'exposició coincideix a Sant Joan amb una mostra de fotografies d'Agustí Centelles –del fons de la Fundació Vila Casas– sobre la Guerra Civil. Coincidències en l'espai i en el temps: l'exili de la Guerra Civil també va ser un febrer, fa 77 anys. Les imatges dels refugiats intentant arribar a l'illa de Lesbos recorden que els exilis segueixen: "Recorden el que estem veient ara", diu el pintor.